

Sygn. akt I ACa 185/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Krzysztof Górski
Sędziowie:	SSA Agnieszka Sołtyka (spr.) SSO del. Zbigniew Ciechanowicz
Protokolant:	sekr. sądowy Emilia Startek

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2016 roku na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko G. K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 30 grudnia 2015 roku, sygn. akt I C 1116/15

1. **oddala apelację,**

2. **zasądza od pozwanej G. K. na rzecz powódki Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

SSO del. Z. Ciechanowicz SSA K. Górski SSA A. Sołtyka

Sygn. akt I ACa 185 /16

UZASADNIENIE

Powódka Bank (...) Spółka Akcyjna w W. w pozwie z dnia 12 grudnia 2014 roku wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i zasądzenie solidarnie od pozwanych S. K. i G. K. kwoty 76.243,63 złotych wraz z umownymi odsetkami dla należności przeterminowanych w wysokości 4 x stopa kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, które na dzień złożenia pozwu wynoszą 12% w stosunku rocznym, liczonymi od kwoty 76.243,63 złotych od dnia wniesienia pozwu tj. od dnia 12 grudnia 2014r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania nakazowego

oraz 17 złotych tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i 14,76 złotych tytułem uwierzytelnienia notarialnego odpisu pełnomocnictwa procesowego oraz pełnomocnictw rodzajowych.

Uzasadniając żądanie powódka wskazała, że na podstawie umowy pożyczki Nr (...) z dnia 9 lipca 2012r. udzieliła pozwanym pożyczki. Z uwagi na brak spłaty rat pożyczki powódka wypowiedziała przedmiotową umowę i wezwała pozwaną do spłaty całego zadłużenia. Z uwagi na bezskuteczny upływ terminów do zapłaty w dniu 17 listopada 2014r. powódka wezwała pozwaną do dobrowolnej zapłaty należności. Pomimo wezwania pozwaną należności nie zapłacili. Powódka sporządziła wyciąg z ksiąg banku, stwierdzający zobowiązanie pozwaną. Podniosła, że kwota zadłużenia pozwaną została podana i wyliczona w załączonym wyciągu z ksiąg Banku (...) S.A. (...) z dnia 12 grudnia 2014r. Powódka wskazała też, że w §14 ust.2 i 3 umowy strony zastrzegły naliczanie odsetek od zadłużenia przeterminowanego w wysokości 4 - krotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, które na dzień wniesienia pozwu wynoszą 12% w stosunku rocznym.

Nakazem zapłaty z dnia 17 grudnia 2014r. wydanym w sprawie o sygn. akt I NC 474/14 Sąd Okręgowy w Szczecinie nakazał pozwanym S. K. i G. K., aby zapłacili solidarnie na rzecz powoda Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 76.243,63 zł z odsetkami w wysokości 4 razy stopa kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia 12 grudnia 2014r. oraz kwotę 984,76 zł tytułem kosztów postępowania, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo w tymże terminie wnieśli do tutejszego Sądu zarzuty.

Pozwany S. K. nie wniósł zarzutów od nakazu zapłaty i w stosunku do niego nakaz zapłaty uprawomocnił się z dniem 13 stycznia 2015r.

Pozwana G. K. wniosła zarzuty od nakazu zapłaty wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów, wnosząc o uchylenie wydanego nakazu zapłaty i oddalenie powództwa względem pozwanej w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania wg norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 3.600 złotych i 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa procesowego. Zarzuciła, że wytoczone powództwo nie zasługuje na uwzględnienie i powinno podlegać oddaleniu z uwagi na brak wykazania wartości dochodzonego roszczenia. Zaznaczyła, iż powód w niniejszym postępowaniu dochodzi roszczenia o określonej strukturze i wysokości. Pozwana natomiast zaprzeczyła, by pozostawała w zwłoce co do kwoty deklarowanej przez powoda, wskazując że powód nie udowodnił swojego roszczenia. Zdaniem pozwanej wystarczającym dowodem odzwierciedlającym wysokość zaległości pozwaną nie może być sama umowa pożyczki z dnia 09.07.2012r. bowiem stwierdza ona jedynie istnienie stosunku prawnego pomiędzy stronami, natomiast nie świadczy o tym, że w ramach tego stosunku pozwana popadła w zwłokę co do określonej kwoty. Pozwana podniosła, że przedmiotowy kontrakt został przedstawiony w formie kopii, której zgodność z oryginałem potwierdziła „Kierownik Terenowego Zespołu Windykacji (...) - M. H., a nawet ujęte w wewnętrznych regulacjach banku, uprawnienie pracownika do składania oświadczeń w imieniu banku nie oznacza, że wymieniony pracownik może być traktowany jako podmiot uprawniony do poświadczania zgodności odpisu z oryginałem w rozumieniu art. 129 § 2 k.p.c. W konsekwencji przedstawiona kopia umowy powinna być traktowana jedynie jako kserokopia i nie może stanowić pełnoprawnego materiału dowodowego. W ocenie pozwanej wysokości ewentualnego zadłużenia pozwaną nie dowodzi też przedstawiony wyciąg z ksiąg banku nr (...) z dnia 12.12.2014r. W tym zakresie przywołała art. 95 ust.1a ustawy z dnia 29.08.1997r. Prawo bankowe i podniosła, że wyciąg ten powinien być traktowany wyłącznie jako dokument prywatny, wobec czego jego przedłożenie nie zwalnia powoda z obowiązku dowodzenia istnienia i wartości wierzytelności na zasadach ogólnych. Pozwana zarzuciła, że wyciąg z ksiąg bankowych nie zawiera elementów identyfikujących roszczenie odsetkowe, ujęte w jego pkt 2, podniosła, że powód uchylił się od wskazania, od jakich kwot, według jakiej stawki oraz za jaki okres były naliczane odsetki. Nadto pozwana podniosła, że powód nie przedłożył oświadczenia o wypowiedzeniu kontraktu wraz z dowodem, kiedy oświadczenie to dotarło do pozwaną w taki sposób, że mogli się z nim zapoznać w rozumieniu art. 61 § 1 k.c., co poddaje w wątpliwość wymagalność roszczenia i utrudnia określenie momentu, w którym powód miał możliwość obliczenia odsetek od całego niespłaconego kapitału, co może mieć wpływ na wysokość ewentualnej zaległości. Ponadto wskazała, że powód nie przedłożył żadnego

dokumentu obrazującego sposób rozliczenia wpłat dokonanych przez pozwanych i podniosła, że pozwani dokonali spłaty kredytu w kwocie większej, niż to wynika z deklaracji powoda.

W piśmie procesowym z dnia 19 października 2015r. powódka podtrzymała żądanie zgłoszone w pozwie, a nadto wniosła o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego oraz 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa udzielonego zawodowemu pełnomocnikowi w niniejszym postępowaniu. Podniosła, że jej żądania są w pełni uzasadnione, w związku z brakiem spłaty do dnia sporządzenia tego pisma umowy pożyczki nr (...) z dnia 09.07.2012r. Ponadto, uzupełniając materiał dowodowy w sprawie, powódka przedłożyła wypowiedzenia umowy pożyczki skierowane do S. K. oraz G. K., datowane na dzień 22.08.2014r. wraz z potwierdzeniami odbioru tych wypowiedzeń - na okoliczność postawienia w stan wymagalności całej kwoty roszczenia określonej w umowie pożyczki oraz terminu naliczania odsetek od tej kwoty, a także faktu, że oświadczenia Banku o wypowiedzeniu umowy dotarły do dłużników. Odnosząc się do zarzutu pozwanej dotyczącego braku wykazania określonej wysokości roszczenia wskazała, że w przypadku twierdzenia przez powoda, że pozwana nie wykonała określonego zobowiązania, to na pozwaną zostaje przerzucony ciężar dowodowy wykazania, że pozwana wykonała to zobowiązanie. Podniosła, że powód nie był zobowiązany do wykazania już na etapie pozwu, jaka kwota została spłacona przez pozwaną, a jaka pozostała do spłaty. Zdaniem powódki to w zarzutach od nakazu zapłaty pozwana była zobowiązana do wykazania, że spłata długu w jakimś zakresie jest nienależna i pozwana nie podołała ciężarowi dowodowemu. Powódka przedłożyła ponadto wydruki z systemu elektronicznego wskazujące na listę operacji na rachunku bankowym (...) i rachunku do spłat pożyczki, wskazujące na wysokość zadłużenia S. i G. K..

Wyrokiem z dnia 30 grudnia 2015 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie utrzymał w całości w mocy nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w Szczecinie w dniu 17 grudnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I NC 474/14.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 lipca 2012 roku pozwani S. K. i G. K. zawarli z powódką Bankiem (...) Spółką Akcyjną w W. umowę pożyczki Nr (...) w kwocie 98 717,03 złotych. Uzyskane w ten sposób środki miały zostać przeznaczone na cele konsumpcyjne w kwocie 25 000 złotych oraz spłatę kredytu wynikającego z umowy Nr (...) z dnia 19 lutego 2010r. w Banku (...) S.A. w kwocie 54 303,07 złotych. Bank udzielił pozwany pożyczki do dnia 18 lipca 2018 roku. Pożyczka oprocentowana została według zmiennej stopy procentowej ustalonej na bazie zmiennej stopy bazowej Banku i stałej, w całym okresie obowiązywania umowy - marży Banku w wysokości 6,09 %. W dniu zawarcia umowy stopa bazowa Banku wynosiła 10,90 % w stosunku rocznym, a oprocentowanie pożyczki wynosiło 16,99 % w stosunku rocznym. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania wynosiła 29,46 % w stosunku rocznym. Spłata pożyczki miała następować w terminach spłat, określonych w umowie, a odsetki naliczane były od faktycznego zadłużenia. Całkowita kwota do zapłaty przez pożyczkobiorcę na dzień zawarcia umowy wynosiła 158 738,77 złotych. Na całkowitą kwotę do zapłaty przez pożyczkobiorcę składała się suma całkowitej kwoty pożyczki oraz całkowitego kosztu pożyczki. Spłata pożyczki następować miała w ratach annuitetowych (równych ratach kapitałowo-odsetkowych): 1) wysokość raty kapitałowej stanowi różnica pomiędzy kwotą obowiązującej raty kapitałowo-odsetkowej a kwotą odsetek, 2) na dzień podpisania umowy wysokość raty kapitałowo-odsetkowej wynosiła: 2 204,85 zł, 3) odsetki naliczane miały być od faktycznego zadłużenia, 4) raty miały być spłacane co miesiąc- w 18 dniu miesiąca. Ustalono, że od całkowitej kwoty pożyczki Bank pobiera odsetki za okres od dnia powstania zadłużenia do dnia poprzedzającego jego spłatę. Zadłużenie z tytułu pożyczki Bank będzie ewidencjonował na rachunku kredytowym, którego numer zostanie wskazany w zawiadomieniu o wysokości raty spłaty pożyczki. O prognozowanej wysokości raty Bank miał poinformować pożyczkobiorcę w harmonogramie spłat, doręczonym pożyczkobiorcy po wypłacie pożyczki. Pożyczkobiorca w dowolnym czasie obowiązywania umowy mógł złożyć w Banku pisemny wniosek o przekazanie mu przez Bank harmonogramu spłat. Należności z tytułu udzielonej pożyczki miały zostać rozliczane w ciężar (...) rachunku bieżącego, a pożyczkobiorcy zobowiązali się zapewnić środki wystarczające na spłatę pożyczki i odsetek na rachunku, najpóźniej do godziny piętnastej dnia określonego, lub w dniu roboczym poprzedzającym termin spłaty. Strony ustaliły, że w pierwszej kolejności będzie następować spłata odsetek, a następnie kapitału.

Pozwani początkowo spłacali pożyczkę, która potrącana była przez bank z ich konta (...) nr rachunku (...) na specjalnie na ten cel utworzony rachunek (...). Z tytułu zadłużenia pozwani uiszcili raty w następujących wysokościach: w dniu 18.08.2012r.-2.204,72 zł, w dniu 18.09.2012r.-2.204,72 zł, w dniu 18.10.2012r.-2.204,72 zł, w dniu 19.11.2012r.-2.204,72 zł, w dniu 18.12.2012r.-2.195,22zł, w dniu 18.01.2013r.-2.184,44zł, w dniu 18.02.2013r.-2.169,77zł, w dniu 18.03.2013r.-2.156,38 zł, w dniu 18.04.2013r.-2.144,19 zł, w dniu 03.06.2013r.-2.082,80 zł, w dniu 18.06.2013r.-2.117,52zł, w dniu 18.07.2013r.-624,04 zł, w dniu 18.08.2013r.-2.097,36 zł, w dniu 18.09.2013r.-2.097,36zł, w dniu 18.10.2013r.-1.615,03 zł, w dniu 18.11.2013r.-1.092,48zł, w dniu 19.11.2013r.-300 zł, w dniu 20.11.2013r.-705,64 zł, w dniu 02.01.2014r.-2.103,93 zł, w dniu 18.01.2014r.-1.264,32 zł, w dniu 03.02.2014r.-838,59zł, w dniu 18.02.2014r.-50,81 zł, w dniu 03.03.2014r.-2.053,77zł, w dniu 01.04.2014r.-2.103,69zł. Łącznie w okresie od 18 sierpnia 2012r. do 1 kwietnia 2014r. pozwani wpłacili 40.816,22 zł.

Pozwani następnie zaprzestali uiszczania rat kredytowych. W tej sytuacji z uwagi na brak spłaty zadłużenia przeterminowanego w kwocie 10.648,66 złotych, pismem z dnia 22 sierpnia 2014r. Bank wypowiedział umowę i wezwał pozwanych do zapłaty. Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni. Wypowiedzenie umowy zostało doręczone każdemu z pozwanych w dniu 29 sierpnia 2014r.

Pismem z dnia 17 listopada 2014r. Bank (...) wezwał G. K. i S. K. do zapłaty kwoty 87.858,37 złotych: tytułem kapitału - 80.176,65 złotych i odsetek 7.681,72 złotych. Poinformowano pozwanych, że wskazaną kwotę należy powiększyć o kwotę odsetek od zadłużenia przeterminowanego, naliczanych za każdy kolejny dzień zaległości w spłacie, licząc od dnia sporządzenia niniejszego pisma, a także że wpłaty należy dokonać na rachunek numer (...) w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma. Pozwani otrzymali wezwanie w dniu 26 listopada 2014r.

Na podstawie ksiąg Banku (...) Spółka Akcyjna, stwierdzono, że na dzień 12 grudnia 2014r. figuruje w nich wymagalne zadłużenie dłużników solidarnych S. K. i G. K. z tytułu umowy pożyczki Nr (...) z dnia 9 lipca 2012r. Na zobowiązanie dłużników solidarnych składa się: kapitał w wysokości 67.928,67zł, odsetki naliczone do dnia 11.12.2014r.-8.314,96 złotych, razem 76.243,63 złotych. Poinformowano pozwanych, że dalsze należne odsetki w wysokości 4-krotności obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP, które na dzień wystawienia wyciągu wynoszą 12% (tj. 4x3%) w stosunku rocznym, od kwoty wymagalnego roszczenia, obejmującego kapitał i odsetki określone w pkt II ppkt 1 i 2, tj. od kwoty 76.243,63 zł będą obciążać dłużników solidarnych od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty.

Po dokonaniu takich ustaleń Sąd Okręgowy uznał, że powództwo okazało się w całości uzasadnione.

Sąd I instancji stwierdził, że spór w niniejszej sprawie zarysował się wokół odpowiedzialności pozwanej wobec powodowego banku, bowiem pozwana zakwestionowała wysokość zobowiązania pieniężnego wobec powódki z tytułu umowy pożyczki. Pozwana zarzuciła, że powódka nie wykazała swojego roszczenia.

Sąd meriti stwierdził, że podstawę prawną powództwa stanowi art. 725 k.c., ponieważ strony zawarły umowę pożyczki. Elementy takiej umowy oraz jej treść zostały uszczegółowione w art. 69 i nast. w zw. z art.78 ustawy Prawo bankowe. Sąd uznał, że z przedstawionych przez powódkę dokumentów wynikało również, że należności pozwanej wobec powódki powstały w związku z umową bankową, a także niespłaceniem w terminie zadłużenia.

Sąd I instancji wskazał, że pozwana w zarzutach od nakazu zapłaty przedstawiła wyłącznie ogólnikowe i lakoniczne twierdzenia, ograniczając się w zasadzie do zaprzeczenia zasadności kwot wskazanych w wyciągach z ksiąg bankowych, nie przedstawiając na poparcie tych twierdzeń żadnych środków dowodowych.

Sąd Okręgowy uznał, że w chwili wytoczenia powództwa Bank (...) Spółka Akcyjna w W. nie miał podstaw, by przypuszczać, że pozwana G. K. zakwestionuje wysokość istnienia pomiędzy nią a bankiem stosunku prawnego. Sąd zwrócił uwagę, że przed wszczęciem postępowania sądowego pozwana nie podnosiła zarzutu, że nie jest dłużnikiem powoda i nie kwestionowała istnienia względem niego zobowiązania tak co do zasady, jak i co do wysokości. Sąd wskazał, że z załączonych do akt sprawy zwrotnych potwierdzeń odbioru wynikało, że pozwani osobiście odebrali skierowane do nich wypowiedzenie porozumień dotyczących spłaty należności wobec powodowego banku wraz z

wezwaniami do zapłaty i w żaden sposób na pismo to nie zareagowali. W ocenie Sądu I instancji zasady doświadczenia życiowego nakazywały zaś przyjąć, że w przypadku, gdyby pozwana nie była dłużnikiem powodowego banku lub miałyby wątpliwości odnośnie wysokości swojego zadłużenia starałyby się wyjaśnić zaistniałą sytuację i należycie dbając o swoje interesy, wskazać bankowi pomyłkę w tym zakresie.

Z tego powodu, biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Okręgowy uznał, że w przedmiotowej sprawie powód zgłosił dowody wskazujące na istnienie i wysokość zobowiązania pozwanej z zachowaniem dwutygodniowego terminu od dnia, w którym wynikała potrzeba ich powołania, to jest od doręczenia mu zarzutów od nakazu zapłaty.

W ocenie Sądu I instancji załączone do pozwu i przedłożone w toku postępowania przez Bank dokumenty stanowiły wiarygodne źródło dowodowe zarówno co do istnienia, jak i wysokości zobowiązania pozwanej G. K. wobec powodowego banku, jako że zostały opatrzone podpisami osób upoważnionych do działania w imieniu Banku, jak i własnoręcznym podpisem pozwanej i pozostają zbieżne zarówno względem siebie, jak i względem pozostałych zgromadzonych w sprawie dowodów.

Sąd zauważył, że pozwana w zarzutach od nakazu zapłaty zakwestionowała również moc dowodową wyciągów z ksiąg bankowych. Zdaniem pozwanej wysokości jej zadłużenia nie dowodził przedstawiony wyciąg z ksiąg banku nr (...) z dnia 12.12.2014r. bowiem nie jest on dokumentem urzędowym.

Odnosząc się do powyższego Sąd Okręgowy stwierdził, że zgodnie z przepisem art. 95 ust. 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Sąd wskazał, że jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c. wyciąg ten jest aktualnie dowodem wyłącznie na to, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w jego treści i podlega ocenie na równi z pozostałymi dowodami.

Sąd Okręgowy stwierdził, że na podstawie tego dokumentu nie można zatem sformułować domniemania, że stwierdzone w nim okoliczności są zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy. Z uwagi na to w ocenie sądu meriti fakt zadłużenia pozwanej, jego tytuł i wysokość, winny zostać wykazane za pomocą innych dowodów.

Zdaniem Sądu I instancji powód w toku sprawy sprostował temu obowiązkowi, wykazał zarówno zasadność, jak i wysokość swojego roszczenia. Udowodnił bowiem za pomocą przedłożonych dokumentów, że przysługiwała mu względem pozwanej G. K. wierzytelność w kwocie 76.243,63 zł z odsetkami w wysokości 4 razy stopa kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego liczoną od dnia 12 grudnia 2014r. Sąd uznał, że z treści umowy pożyczki Nr (...) z dnia 9.07.2012r. wynika bowiem istnienie zobowiązań z tytułu odsetek, ich wysokość oraz data wymagalności. Wraz z wyciągami z konta bankowego pozwanych stanowią one dowodowe źródło informacji odnośnie wysokości zadłużenia pozwanej i uzgodnionych terminów spłat termin spłaty i wysokością raty kredytowej. Wypowiedzenia umowy z dowodem jej doręczenia pozwanej wskazują zaś na powstanie zaległości, wiedzę pozwanej odnośnie jej wymiaru oraz faktu wypowiedzenia przez bank warunków umowy wynikające z braku spłaty zadłużenia. Dodatkowo w ocenie sądu meriti, wyciąg z dnia 12 grudnia 2014r. z ksiąg rachunkowych banku stanowił oświadczenie wiedzy powoda odnośnie wysokości zobowiązania.

Odnosząc się do zarzutów sformułowanych w zarzutach od nakazu zapłaty Sąd I instancji wskazał, że pozwana kwestionując wysokość roszczenia powinna wykazać inicjatywę dowodową i zawioskować dowody na poparcie swoich twierdzeń zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu określonym w art. 6 k.c., czego pozwana nie uczyniła.

Podkreślił Sąd, że pozwana odebrała wezwanie do zapłaty i nie kwestionowała wówczas roszczenia ani co do zasady, ani co do wysokości, a dopiero w zarzutach od nakazu zapłaty zakwestionowała wysokość swojego zadłużenia. W

ocenie Sądu Okręgowego, o ile pozwana nie zgadzała się z dochodzoną pozewem kwotą, powinna zawnioskować, aby Bank przedłożył jakąś dodatkową dokumentację, przedstawiającą wysokość spłat dokonanych przez pozwanych i sposób rozliczenia zadłużenia, albo też powinna zwrócić się do Sądu o powołanie biegłego z zakresu rachunkowości celem sprawdzenia prawidłowości rozliczenia zadłużenia. Ponadto Sąd uznał, że jeżeli pozwana kwestionuje wysokość spłaconego kredytu, to powinna wykazać, że zapłaciła więcej i podać, konkretnie jaką kwotę spłaciła oraz wnioskować o dopuszczenie dodatkowych dowodów, a tego zaniechała.

Z powyższych względów Sąd stwierdził, że dysponując umową pożyczki, wypowiedzeniem umowy, wyciągiem z rachunku bankowego pozwanej miał podstawy do przyjęcia, że wierzytelność pozwanej względem powodowego banku została należycie wykazana.

W ocenie Sądu Okręgowego żądanie powódki okazało się uzasadnione, bowiem powodowy Bank wykazał istnienie i tytuł prawny swojego roszczenia wobec pozwanej i jego wysokość.

Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. 496 k.p.c. nakaz zapłaty w całości utrzymał w mocy.

Z wyrokiem tym nie zgodziła się pozwana, która zaskarżyła go w całości, zarzucając:

-mające wpływ na wynik sprawy, naruszenie, statutowanej w art. 233 § 1 K.P.C. zasady swobodnej oceny dowodów, wyrażające się w uznaniu, że zaoferowane przez powoda dowody pozwalając uznać dochodzone roszczenie za wykazane tak co do zasady, jak i wysokości, wobec czego to pozwana powinna wykazać, że deklarowana przez powoda kwota nie odpowiada stanowi faktycznemu, w sytuacji, gdy powód nie podał wartości decydujących o wysokości roszczenia odsetkowego, jak również nie podał sposobu rozliczenia wpłat dokonanych w toku obowiązywania umowy pożyczki.

Wskazując na powyższe apelująca wniosła o:

1.zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w Szczecinie I Wydział Cywilny w dniu 17.12.2014 r. w sprawie I Nc 474/14/ i oddalenie powództwa w całości, względnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania,

2.zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji skarżąca wskazała, że trudno zgodzić się z przeprowadzoną przez Sąd I instancji oceną dowodów zaoferowanych przez powoda. W szczególności trudno zgodzić się z uznaniem, iż wskazane dowody pozwalały na uznanie, że powód wykazał adekwatność swojego roszczenia także w odniesieniu do jego wysokości, wobec czego ciężar dowodu dotyczący przeciwnego twierdzenia spoczywał na pozwanej.

Apelująca podniosła, że to powód, jako strona domagająca się ochrony prawnej dla zgłoszonego roszczenia, powinien wykazać zarówno istnienie tego roszczenia, jak również jego wysokość (art. 6 k.c.) Podniosła też, iż wykonanie powyższego obowiązku powoda, powinno dotyczyć każdego składnika zgłoszonego roszczenia, zatem powód winien udowodnić popadnięcie pozwanych w zwłokę co do uiszczenia należności kapitałowej, która miała zostać zwrócona w terminie określonym w umowie, ale również, o ile takich należności dochodzi, wykazać adekwatność wysokości naliczonych odsetek oraz kosztów. Zarzuciła apelująca, że w odniesieniu do dwóch ostatnich wymienionych składników, inicjatywa dowodowa nie może sprowadzać się do przedłożenia jedynie umowy pożyczki oraz wyciągu z ksiąg bankowych. Podniosła, że takie dowody nie dają bowiem Sądowi możliwości weryfikacji dokonanych naliczeń, a tym samym nie dają możliwości weryfikacji wysokości roszczenia.

W odniesieniu do roszczenia odsetkowego zarzuciła, że o ile powód wskazał kwotę naliczonych odsetek, zaznaczając przy tym, iż odsetki były naliczane do dnia 11.12.2014 r., to uchylił się od podania, od jakiej kwoty były one naliczane

oraz według jakiej stawki oraz od jakiej daty. Powyższego braku powód nie uzupełnił, nawet pomimo wyraźnego zarzutu pozwanej.

Pozwana podkreśliła, że określenie wysokości odsetek za opóźnienie możliwe jest wówczas, gdy wskazana została kwota stanowiąca podstawę do ich obliczenia, podano odpowiednią stopę procentową oraz okres obliczenia odsetek (okres opóźnienia dłużnika). W ten sposób dłużnik banku uzyskuje pełną możliwość zweryfikowania własnego zadłużenia wynikającego z bankowego stosunku obligacyjnego i ujętego w bte. Wskazała, że określenie wysokości odsetek za opóźnienie jest prawidłowe tylko wtedy, gdy wskazana została kwota stanowiąca podstawę obliczenia odsetek, podano odpowiednią stopę procentową i okres obliczenia odsetek /okres opóźnienia odsetek/. Zarzuciła w związku z powyższym, że nie dysponując wskazanymi danymi na gruncie niniejszego postępowania Sąd I instancji nie miał możliwości kontroli roszczenia odsetkowego, a jego twierdzenie, iż zostało ono wykazane należy uznać za przedwczesne.

Podobnie, w ocenie apelującej, weryfikacja wysokości roszczenia nie jest możliwa bez przedstawienia dokumentu obrazującego sposób rozliczenia wpłat dokonanych w toku obowiązywania umowy pożyczki. Podniosła, iż przyjęcie określonego modelu rozliczania wpłat dokonywanych przez zobowiązanego może mieć wpływ na wysokość ewentualnej zaległości. Wskazała, że w niniejszej sprawie przedmiotowy model był ujęty w zapisach umowy łączącej strony.

Dlatego, w ocenie apelującej, ciężar dowodu w zakresie wykazania, iż deklarowana przez powoda kwota zaległości została określona w oparciu o umowny schemat rozliczania wpłat spoczywał na powodzie. To bowiem powód, jako wierzyciel, był podmiotem faktycznie dokonującym rzeczowego rozliczania wpłat. Podniosła także, że powód nie negował częściowego wykonania przez pożyczkobiorców zawartej umowy, a nawet przedłożył wyciąg z rachunku dokumentujący dokonywanie przez pozwanych określonych wpłat, ale nie wskazał, jak rozdysponowano te wpłaty.

Apelująca zarzuciła w konsekwencji, że powód uchylając się od przedstawienia sposobu wyliczenia odsetek oraz sposobu rozliczenia wpłat dokonanych przez pozwanych, pozbawił, zarówno Sąd I instancji, jak i apelującą, możliwości kontroli wysokości ewentualnej zaległości. Dlatego zdaniem skarżącej pozwana nie miała podstaw, by wykazała inicjatywę dowodową w przedmiocie ustalenia prawidłowej wartości zadłużenia. Stwierdziła, że taki obowiązek mógłby spoczywać na pozwanej jedynie wtedy, gdyby powód, poprzez zaoferowany materiał dowodowy, udostępnił wszystkie dane pozwalające na stwierdzenie, w jaki sposób wyliczył kwotę stanowiącą, jego zdaniem, dochodzona zaległość. Brak takich danych obciąża jedynie powoda.

Końcowo apelująca stwierdziła, iż analizowane uchybienie Sądu I instancji mieści się w kategoriach naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, gdyż Sąd I instancji uznał bowiem, iż zaoferowane przez powoda dowody wyczerpują inicjatywę dowodową w zakresie wykazania wysokości roszczenia. Takie wnioskuje Sąd I instancji w ocenie apelującej jest jednak niezgodne z zasadami poprawnego rozumowania. Brak podania przez powoda wartości decydujących o wysokości roszczenia odsetkowego, czy też brak określenia sposobu rozliczenia wpłat dokonanych w czasie obowiązywania umowy pożyczki, czyni bowiem opisane twierdzenie pozbawionym podstaw, co pozwala określić je jako nieuprawnione.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji pozwanej i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny zważył, co następuje;

Apelacja jest bezzasadna, a zarzuty w niej podniesione nie zasługują na uwzględnienie.

Wskazać na wstępie trzeba, że uwzględniając stanowisko pozwanej wyrażone w apelacji, w którym podnosiła, że uchylanie się przez powoda od przedstawienia sposobu wyliczenia odsetek oraz sposobu rozliczenia wpłat dokonanych przez pozwanych, pozbawiło, zarówno Sąd I instancji, jak i apelującą, możliwości kontroli wysokości ewentualnej

zaległości, Sąd Apelacyjny zobowiązał powoda do przedstawienia rozliczenia obrazującego, w jaki sposób zostały rozliczone na zobowiązanie pozwanej wynikające z umowy kredytowej objętej żądaniem pozwu wpłaty dokonane przez pozwanych, które wykazane zostały w złożonej w sprawie liście operacji za okres od 9 lipca 2012r do dnia 12 października 2015r, z wyszczególnieniem- w jakiej części wpłaty te zaliczono na kapitał, a w jakiej na odsetki, a nadto złożył harmonogram spłat pożyczki i wyjaśnił rozbieżności, co do zakresu zobowiązania pozwanych objętego wezwaniem do zapłaty z dnia 17 listopada 2014r a opisanego w wyciągu ksiąg banku z dnia 12 grudnia 2014r (k.244).

Skarżąca podniosła bowiem w apelacji, że nie miała podstaw, by wykazała inicjatywę dowodową w przedmiocie ustalenia prawidłowej wartości zadłużenia. Stwierdziła także, że taki obowiązek mógłby spoczywać na pozwanej jedynie wtedy, gdyby powód, poprzez zaofiarowany materiał dowodowy, udostępnił wszystkie dane pozwalające na stwierdzenie, w jaki sposób wyliczył kwotę stanowiącą, jego zdaniem, dochodzona zaległość.

Zauważa Sąd Apelacyjny, że powód wykonał zobowiązanie sądu i złożył pismo procesowe z dnia 16 sierpnia 2016r, w którym szczegółowo przedstawił historię spłaty pożyczki przez rachunek nr (...), wskazując daty wpłat, wysokość spłaty oraz sposób jej rozliczenia. Ponadto przedstawił wpłaty z tytułu spłaty pożyczki dokonane na rachunek (...) oraz podał, jak zostały rozliczone. Powód wyjaśnił też, że różnica zobowiązania pomiędzy wezwaniem a wyciągiem z ksiąg banku wynikała z wpływu w dniu 10.12.2014r na rachunek kredytowy kwoty 10.410,78 zł. Powód złożył też harmonogram spłaty pożyczki oraz zawiadomienia o wysokości kolejnych rat, wskazujące aktualne zadłużenie i oprocentowanie pożyczki. Wyjaśnił też, co składa się na należność dochodzoną pozwem, wskazując, że jest to łączna wartość kapitału pozostałego do spłaty na dzień wniesienia pozwu- 67.928,67 zł oraz odsetki naliczone do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu tj. kwota 8.314,96 zł, z czego kwota 6.374,78 zł to odsetki umowne (powód wskazał sposób ich ustalenia), a kwota 1.940,18 zł to odsetki naliczone od kapitału przeterminowanego w wysokości 4-krotności obowiązującej stopy kredytu lombardowego (k. 252-280).

Odpis tego pisma i załączonych do niego dokumentów doręczony został pełnomocnikowi pozwanej (k.251), który w piśmie z dnia 26 sierpnia 2016r nie przedstawił żadnych merytorycznych zarzutów odnoszących się do wykazanych przez powoda wpłat i wskazanego sposobu ich zarachowania, w szczególności nie zarzucił, by pozwana dokonała innych jeszcze spłat na poczet należności wynikających z umowy pożyczki objętej sporem w niniejszej sprawie, ani nie podniósł, że powód źle rozliczył na poszczególne należności dokonane wpłaty. Ponadto pozwana w żaden sposób nie odniosła się do dołączonych do pisma powoda dokumentów będących zawiadomieniami kredytobiorców (pozwanych) o wysokość kolejnych rat spłaty pożyczki, a także nie podniosła, by pism tych nie otrzymała. Pozwana wskazała także, że nie składa nowych wniosków dowodowych oraz zarzuciła, że powód nie wywiązał się ze zobowiązania nałożonego przez sąd, podnosząc, że powód nie przedłożył źródłowej dokumentacji księgowej, w oparciu o którą sporządził zestawienie zawarte w piśmie z 16 sierpnia 2016r.

Sąd Apelacyjny zauważa, że niniejsza sprawa wszczęta została w trybie postępowania nakazowego, ma to znaczenie ze względu na treść art. 493. § 1 k.p.c., który stanowi, że pismo zawierające zarzuty wnosi się do sądu, który wydał nakaz zapłaty. W piśmie pozwany powinien wskazać, czy zaskarża nakaz w całości, czy w części, przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy oraz okoliczności faktyczne i dowody. Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w zarzutach bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności.

To unormowanie sprawia, że w istocie to pozwana, poprzez zarzuty zgłoszone w nakazie zapłaty oraz zgłoszone wnioski dowodowe wyznaczała zakres okoliczności spornych i tym samym wyznaczała kierunek postępowania dowodowego.

W pierwszej kolejności należy zatem zwrócić uwagę, że w zarzutach od nakazu zapłaty pozwana nie podniosła jednoznacznie twierdzenia, że wysokość roszczenia została wyliczona nieprawidłowo. Pozwana oparła swoje zarzuty jedynie o stwierdzenie, że przedłożone przez powoda dowody w postaci wyciągu z ksiąg Banku oraz umowa pożyczki nie są procesowo wystarczające do uznania, że pozwana winna jest do zapłaty długu w żądanej przez powoda wysokości. Podnosiła też, że wyciąg nie zawiera elementów identyfikujących roszczenie odsetkowe. O takie same

zarzuty została oparta apelacja pozwanej. Co istotne jednak, pozwana do daty orzekania przez sąd odwoławczy nie twierdziła, że powód nie uwzględnił jakichkolwiek kwot wpłaconych na poczet spłaty pożyczki, której dotyczy niniejsza sprawa.

Nie zgłosiła także konkretnych i merytorycznych zastrzeżeń co do sposobu zarachowania poszczególnych wpłat przedstawionych przez powoda w piśmie z dnia 16 sierpnia 2016r. Nie odniosła się też konkretnie i rzeczowo do dołączonych do pisma z 16 sierpnia 2016r kierowanych do pozwanych zawiadomień o zmianie wysokości raty spłaty pożyczki. Wreszcie, pozwana nie złożyła żadnego wniosku dowodowego w niniejszej sprawie.

Jej stanowisko procesowe w istocie sprowadzało się do negowania żądania powoda i wskazywania, że jest ono niewykazane. Taka postawa nie jest realizacją procesu kontrydiktoryjnego.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny, biorąc pod uwagę cały materiał dowodowy zebrany w sprawie, w tym ten, który powód przedstawił w postępowaniu apelacyjnym, uznał, że powód wskazał, jaka jest wysokość roszczenia, a jednocześnie przedstawił, jakie były postanowienia stron w zakresie łączącego strony stosunku zobowiązaniowego - również co do zasad naliczania odsetek. Powód przedłożył bowiem umowę stron, wezwania do zapłaty, pisma stanowiące wypowiedzenie umowy pożyczki, przedłożył też wydruki z rachunku (...) i rachunku do spłat dłużników, złożył zawiadomienia o wysokości rat spłaty oraz harmonogram spłat. Z tych dokumentów wynika, w jakiej wysokości pożyczka została pozwany udzielona, jakie były warunki jej spłaty, jakie oprocentowanie i jaki był całkowity koszt tej pożyczki i jakie zmienne miały wpływ na zobowiązanie pozwanej. W szczególności z zawiadomień i harmonogramu spłaty (k. 253-280) wynika jasno, jak kształtowało się okresowe zobowiązanie z tytułu spłaty raty pożyczki, jaka kwota kapitału każdorazowo pozostawała do spłaty, jaka była wysokość kolejnych rat kapitałowo- odsetkowych i jaka była wysokość oprocentowania pożyczki. Zawiadomienia wskazywały też wysokość zobowiązania przeterminowanego i łączną kwotę do zapłaty. Wynikało z nich również, że w razie wątpliwości, co do podanych w zawiadomieniu wartości Bank prosi o kontakt z pracownikiem Banku.

Sąd Apelacyjny stwierdza też, że w sprawie nie zostały złożone żadne dowody, z których wynikało, że pozwana zwracała się do banku z zastrzeżeniami, co do treści tych zawiadomień. Twierdzeń takich w procesie nie podnosiła.

W ocenie sądu odwoławczego strona pozwana na podstawie tego materiału, który złożony został w sprawie do dnia zamknięcia rozprawy apelacyjnej, mogła mieć rozeznanie, jakie nastąpiły operacje na rachunku i jakie wpłaty powód uwzględnił. Tych dokumentów pozwana nie zakwestionowała, negując jednak dalej swoje zobowiązanie.

W takim stanie sprawy, w ocenie sądu drugiej instancji uznać trzeba, że to na pozwanej spoczywał ciężar dowodowy wykazania, że wysokość roszczenia powoda jest za wysoka. Pozwana nie zarzuciła nawet, że nie uwzględniano określonych spłat pożyczki, ani też, że uwzględniono nieprawidłową stawkę odsetek, przez co żądanie powoda jest bezpodstawne. Pozwana, którą reprezentował profesjonalny pełnomocnik, miała przecież wiedzę o tym, kiedy dokonywała określonych spłat, w jakiej wysokości oraz w jaki sposób i w jakiej wysokości były naliczane odsetki. Wskazać w tym miejscu trzeba, że postanowienia umowne stron w tym zakresie powód wykazał przed Sądem I instancji.

Pozwana jednak nie zarzuciła, że wartość zobowiązania została przez powoda wyliczona nieprawidłowo, nie postawiła w tym przedmiocie konkretnych, rzeczowych i weryfikowalnych zarzutów, w szczególności nie wskazała, że wysokość zobowiązania odsetkowego jest zawyżona i o jaką kwotę.

Przypomnieć też trzeba, że z niekwestionowanych ustaleń dokonanych przez Sąd I Instancji, które w całości podziela Sąd Apelacyjny, wynika, że strony zawarły umowę pożyczki Nr (...) w kwocie 98 717,03 złotych. Uzyskane w ten sposób środki miały zostać przeznaczone na cele konsumpcyjne w kwocie 25 000 złotych oraz spłatę kredytu wynikającego z umowy Nr (...) z dnia 19 lutego 2010r. w Banku (...) S.A. w kwocie 54 303,07 złotych. Bank udzielił pozwany pożyczki do dnia 18 lipca 2018 roku. Pożyczka oprocentowana została według zmiennej stopy procentowej ustalonej na bazie zmiennej stopy bazowej Banku i stałej, w całym okresie obowiązywania umowy - marży Banku w wysokości 6,09 %. W dniu zawarcia umowy stopa bazowa Banku wynosiła 10,90 % w stosunku rocznym, a

oprocentowanie pożyczki wynosiło 16,99 % w stosunku rocznym. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania wynosiła 29,46 % w stosunku rocznym. Spłata pożyczki miała następować w terminach spłat, określonych w umowie, a odsetki naliczane były od faktycznego zadłużenia. Całkowita kwota do zapłaty przez pożyczkobiorcę na dzień zawarcia umowy wynosiła 158 738,77 złotych. Na całkowitą kwotę do zapłaty przez pożyczkobiorcę składała się suma całkowitej kwoty pożyczki oraz całkowitego kosztu pożyczki. Spłata pożyczki następować miała w ratach annuitetowych (równych ratach kapitałowo-odsetkowych): 1) wysokość raty kapitałowej stanowi różnica pomiędzy kwotą obowiązującej raty kapitałowo-odsetkowej a kwotą odsetek, 2) na dzień podpisania umowy wysokość raty kapitałowo-odsetkowej wynosiła: 2 204,85 zł, 3) odsetki naliczane miały być od faktycznego zadłużenia, 4) raty miały być spłacane co miesiąc w 18 dniu miesiąca. Ustalono, że od całkowitej kwoty pożyczki Bank pobiera odsetki za okres od dnia powstania zadłużenia do dnia poprzedzającego jego spłatę.

Zauważyć też należy, że z ustaleń Sądu Okręgowego wynikało, że łącznie w okresie od 18 sierpnia 2012r. do 1 kwietnia 2014r. pozwani wpłacili 40.816,22 zł. Ustaleń tych nawet nie zakwestionowano w apelacji.

Porównując zatem wysokość całkowitej kwoty do zapłaty należnej powodowi z tytułu zaciągniętej pożyczki z wysokością wpłat pozwanych oraz uwzględniając kwoty wyegzekwowane czy wpłacone po 1 kwietnia 2014r sąd odwoławczy stwierdza, że nie można zakwestionować żądania powoda.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w niniejszej sprawie powód wskazał, jaka jest wysokość długu pozwanej, jakie były zasady rozliczania długu, w jakim terminie miały być spłacane raty i jaka była ich kolejna wysokość, za jaki okres żąda zasądzenia odsetek, ponadto przedłożył wydruki z rachunków wskazujące na dokonane operacje. Wskazał też, w jaki sposób rozliczył dokonane wpłaty lub te, które uzyskał w toku postępowania egzekucyjnego. Przedstawionych rozliczeń pozwana skutecznie i rzeczowo nie zakwestionowała, nie stwierdziła też, że rozliczenia były nieprawidłowe; podniosła jedynie to, że aktywność procesowa powoda była niewystarczająca, sama nie wykazując aktywności większej, niż negowanie roszczenia powoda. Nie zakwestionowała też prawdziwości złożonych przez powoda dowodów, w szczególności zawiadomień o wysokości raty czy wydruków z rachunków. Sąd Apelacyjny także nie miał wątpliwości co do prawdziwości złożonych dowodów i rzetelności przedstawionych rozliczeń.

Nadto, co istotne, pozwana nie odniosła się wprost do jakiegokolwiek pozycji z rozliczenia przedstawionego przez powoda, kwestionując jego prawidłowość przy uwzględnieniu dokumentów złożonych w sprawie. Nie złożyła nawet sporządzonego przez siebie zestawienia, z którego wynikałoby, że wyliczenia powoda są błędne, wreszcie nie wniosowała o dowód z opinii biegłego.

Sąd Apelacyjny zauważa, że choć powód w tej sprawie występuje jako profesjonalista w dziedzinie udzielania pożyczek czy kredytów, tym niemniej obie strony sporu reprezentowane były przez profesjonalnych pełnomocników. Miały zatem możliwość, a zarazem i powinność wynikającą z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., by składać w sprawie dowody i wnioski dowodowe. Ryzyko zaniechania tej aktywności prowadzi do uznania, że twierdzenia strony nie zostały wykazane.

Dlatego Sąd Apelacyjny stwierdza, że postawiony w apelacji zarzut naruszenia art. 233§ 1 k.p.c. okazał się niezasadny, a materiał zebrany w sprawie pozwala na przyjęcie, że zaskarżony wyrok jest prawidłowy. Obowiązek pozwanej wynika z art. 720 k.c., a jego wysokość określił powód w pozwie.

Z uwagi na powyższe Sąd Apelacyjny oddalił apelację jako bezzasadną, o czym na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono w punkcie I wyroku.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego wydano na podstawie art. 98 k.p.c., stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, a wysokość zasądzonych kosztów wynika z § 2 pkt 6 w związku z § 10 ust 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Z. Ciechanowicz K. Górski A. Sołtyka